

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΔΟΓΟΙ

ΤΟΥ CAMI

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ
ΟΙ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

(*Ἡ σκηνὴ παριστάνει ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι*).

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ, (μόνος). — Εἰκοσι χρόνια τώρα προδίδω τὸν καλύτερό μου φίλο με τὴ σιζυγία του. Ἐπειδὴ εἶμαι κι' ἐγὼ παντρεμένος καὶ δὲν μπορῶ νὰ δεχθῶ τὴν ἀγαπημένη μου στὸ σπίτι μου, ἔχω νοικιάσει τὸ ἐξοχικὸ αὐτὸ σπιτάκι, στὸ ὄριο, σὲ ὄρισιμὲς ἡμέρες, ἔρχεται καὶ με βρῖσκει... Μὰ ἰδοὺ τὴν! (*Ἡ ἔνοχος σιζυγὸς μπαίνει μέσα*). Τί νέα;

Ἡ ΕΝΟΧΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ. — Πολὺ εὐχάριστα νέα, φίλε μου... Ὁ σιζυγός μου πέθανε...

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ. — Γιατί μιλάς ἔτσι, ἀγαπητή μου, τὴ στιγμή πού ὁ φτωχὸς σιζυγός σου δὲν μᾶς ἐνοχλοῦσε καθόλου;... Εἶχε ἀπολυτὴ ἐμπιστοσύνη σὲ μᾶς... Ποτέ δὲν ὑποψίαστηκε τὸ παραμικρό...

Ἡ ΕΝΟΧΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἀλήθεια!... Ποτέ δὲν ὑποψίαστηκε τίποτε... Ἦταν ἄνθρωπος πολὺ δεύλιος καὶ χωρὶς θέλησι καὶ ποτέ δὲν ἐτόλμησε νὰ με ὑποψιάσει... Τώρα ὅμως, ἀγαπητή μου Ἐδμόνδε, εἶσαι ὑποχρεωμένος, ὡς παλιός του φίλος, νὰ πῆς μερικὰ συγκινητικὰ λόγια γιὰ τὸν μακαρίτη πάνω ἀπ' τὸν τάφο του...

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ. — Ναι, ἔχεις δίκιο... Πρέπει νὰ προσφωνήσω τὸν νεκρὸ τοῦ παλιοῦ μου φίλου...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΔΕΙΛΙΟΥ

(*Ἡ σκηνὴ παριστάνει νεκροταφεῖο*).

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ, (ἀποτελειώνοντας τὸν λόγο του μπρὸς στὸν τάφο τοῦ νεκροῦ τοῦ φίλου). — Χαίρε, ἀγαπητέ μου φίλε!... Κοιμήσου ἐν εἰρήνῃ!... Ὁ ἀδυσώπητος θάνατος σὲ θέρισε σὲ ἡλιμία σαφαναταεννέα ἐτῶν... Ἐτσι ὅμως ὁ οὐρανὸς ἀπέκτησε ἕναν ἄγγελὸ ἀκόμη!... Χαίρε!... Χαίρε γιὰ πάντα! (*Σκουπίζει τὰ δάκρυά του*).

ΟΙ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΙ. — Ὁ κ. Ἐδμόνδος μίλησε θαυμάσια!... Μὰ κριτάρητε ἐκεῖ!... Τί σημαίνει αὐτό;... Τοποθετοῦν μπρὸς στὸν τάφο ἕνα πανὶ κληματογράφου κι' ἕνα γραμμοφώνου...

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΗ. — Σωπάστε!... Πρόκειται νὰ ἐκτελέσω τὶς τελευταῖες θελήσεις τοῦ μακαρίτη... Κανείς ἄς μὴ μιλήσει! Ὁ μακαρίτης θὰ βγάλῃ λόγο...

ΟΙ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΙ, (κατάπληκτοι). — Θὰ βγάλῃ λόγο;

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ. — Ναι... Λίγον καιρὸ πρὸ τοῦ θανάτου του, ὁ πελάτης μου εἶχε τὴν ἐμπνευσι ν' ἀπαγγεῖλῃ τὸν λόγο πού θ' ἀκούσατε σὲ λίγο, μπρὸς σ' ἕνα φωνοληκτικὸ μηχανήμα... Κατόπιν

προηγουμένως. Πῶς μπόρεσε τότε νὰ μὴ μέσῃ ὁ Μένταιμ; Τὸν νύτταξά καλύπτει κι' ἐφριζίασα. Τὸ κεφάλι του ξεκόλλησε ἔξωφρα ἀπ' τὸ λαμποῦν φριζατὰ ἀματόδρεκτο, ἔκανε δυὸ-τρεῖς κωντρονόμενες γύρω μου κι' ἄρχισε νὰ με φαντίζει με ἄφρον αἶμα! Τὰ μάτια του, μέσα ἀπ' τὴ γυαλίδα τοῦ θανάτου τὸν εἶχαν πάρει, λαμποκοποῦσαν παράξενα, κερφομένα στὰ διὰ μου, σὺν λαμπιόνι ἠλεκτρικοῦ πού ἀνάβει καὶ σβίνει ἀπότομα... Ἐνα φριζιαστικὸ, μαζρόσοφου κι' ἀπαῖσιο οὐδλοιασμο ἀνείπωτης ἀγωνίας καὶ τρέμον βγήκε ἀπ' τὰ στήθη μου κι' ἀντιλάλησε μακρὰ, μέσα ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο τῆς κμαραούλας μου... Αἰποθύμησα...

Ὅταν ξαναβάρηκα τὶς ἀσθήσεις μου, ἦμιον ξαπλωμένος στὰ ὀλόλευκα σεντόνια τοῦ κρεββατιοῦ ἐνὸς γειτονικοῦ νοσοκομείου... Τὰ νεύρα μου εἶχαν λάθει φρεβρὸ κλονισμό καὶ χρειάστηκε νὰ καθίσω μῆνες ὀλόκληρους ἐκεῖ μέσα.

Στὸ νοσοκομεῖο ἔμαθα καὶ τὸν φριζιαστικὸ θάνατο τοῦ φίλου μου Μένταιμ... Ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ πρῶτο πού εἶδα τὴν ἀπαῖσιο ὀπτασία στὸ δωμάτιό μου, ὁ Μένταιμ, κοιμισμένος ἀκόμα ὕστερα ἀπὸ μιὰ κωμαστικὴ νύχτα δουλειᾶς, σφάχτηκε σὺν ἀρνί μ' ἕνα γερὰ ἀκονισμένο ξυράφι, ἀπ' τὸν Λέστερ...

Ὁ παροξυσμὸς τοῦ πυρετοῦ καὶ τὸ μῖσος ποῦκλιε ἡ μοχθηρὴ ψυχὴ του γιὰ τὸν συνεταῖό του, τὸν εἶχαν ἀποτρελλάνει ἐκεῖνο τὸ πρῶτο... Σηκώθηκε σιγὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι του καὶ με δύναμι πού τὴν μεγάλωναν τὰ ταραγμένα ἀπ' τὴν τρέλλα καὶ τὸν πυρετὸ νεύρα του, ἔκοιφε μονομιάς σχεδὸν τὸ κεφάλι τοῦ κοιμισμένου Μένταιμ καὶ τὸ πέταξε, μονοσκεμμένο στὸ αἶμα, ἐπάνω στὸ τραπέζι...

Ἡ ὀπτασία πού εἶδα, ἦταν ἡ ἀκριβὴς ἀντιγραφή τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου ἐγκλήματος...

Ὁ Λέστερ εἶνε κλεισμένος ἀκόμα, σωστὸ ἀνθρώπινο κορμί, στὸ φρενοκομεῖο τῶν φυλακῶν τοῦ Σιγκ-Σιγκ...

μου ἀνέθεσε νὰ προβάλλω τὴν ὀμιλοῦσα αὐτὴ ταινία κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας του. (*Κάνει ἕνα νόημα στὸν ὀπερατέρη τοῦ κινηματογράφου. Ἀμέσως ἡ εἰκόνα τοῦ μακαρίτη ἐμφανίζεται τὸ πανί, ἔτσι ὅπως ἦταν ζωντανός. Φοράει ρεντιγκότα μαύρη, ἀσπρα γάντια καὶ κρατᾷ ψηλὸ καπέλλο στὸ χέρι*).

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΗ, (ὁ ὁποῖος χειρονομεῖ συγχρόνως ἀπάνω στὴν ὀθόνη). — Κυρίες καὶ κύριοι... Θὰ ξαφνιαστήτε χωρὶς ἄλλο, βλέποντας ἕναν πεθαμένο νὰ μιλάει κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας του... Αὐτὸ δὲν εἶνε καθόλου συνηθισμένο. Μὰ ἐπωφελήθηκα τῶν προόδων τῆς ἐπιστήμης, γιὰ ν' ἀπαγγεῖλω ἕνα μικρὸ λόγο πάνω ἀπ' τὸν τάφο μου καὶ νὰ σᾶς ἀποκαλύψω τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς μου... Ὅσο βρισκόμουν στὴ ζωὴ, ἦμιον ἔξαιρετικὰ δεύλιος. Ποτέ δὲν τόλμησα νὰ ἰσώσω τὴ φωνή μου μπροστὰ στὴ γυναῖκα μου. Φοβόμουν τρομερὰ τὶς σκηρές. Γι' αὐτὸ, τὸ ἄλλο καὶ βρωμερὸ γύναιο ἐπωφελήθηκε γιὰ νὰ με προδίδῃ με τὸν κ. Ἐδμόνδο, τὸν καλύτερό μου φίλο, ὁ ὁποῖος εἶνε παρὼν ἐδῶ... Ἡ ἀπεραντὴ δειλία μου μ' ἐμποδῖσε νὰ πῶ ποτὶ στὴ γυναῖκα μου καὶ στὸ φίλο τῆς τὶ σκεφτόμουν γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τους. Ἐκρυθα τὸν πόνο μου ἐπὶ εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια, μὰ ὅταν ἐννοῖσα τὸ τέλος μου νὰ πλησιάζῃ, ἡ ἰδέα τῆς ἐκδικήσεως γεννήθηκε ἔξωφρα στὸ μυαλό μου. Καὶ τὴν ἰδέα μου αὐτὴ μπόρεσα νὰ τὴν πραγματοποιήσω ἐνκόλα, χάρις σ' ἕνα φωνοκινηματογραφικὸ μηχανήμα... Ἐτσι, μοιλοῦντι ἦμιον δεύλιος σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ, τώρα δὲν θὰ χαριστὸ καθόλου σ' αὐτὸ τὸν παλιάνθρωπο τὸν κ. Ἐδμόνδο. Ἄ! Ποτέ στὴ ζωὴ μου δὲν εἶχα τοῦμηση νὰ μιλήσω!... Τώρα ὅμως τὸ πρῶμα ἀλλάζει... Σήμερα πού εἶμαι πειὰ πεθαμένος, δὲν ἔχω κανένα λόγο νὰ εἶμαι δεύλιος... Δὲν φοβάμαι πειὰ τὶς σκηρές καὶ τίποτε δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ φωνάζω: «Κύριε Ἐδμόνδε, εἶσαι ὁ πῶ παλιάνθρωπος τοῦ κόσμου!...»

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ, (ὁ ὁποῖος τὰ ἔχει χαμένα). — Μά... Μά!...

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΗ. — Πῶς!... Δὲν ντράπηκε, κύριε παλιάνθρωπε Ἐδμόνδε, ν' ἀπαγγεῖλῃς ἐπιχθίδιο πάνω ἀπ' τὸν τάφο μου, ἐσύ πού ἐπὶ εἰκοσι ὀλόκληρα χρόνια με προδίδες με τὴν γυναῖκα μου;... Ἄ! κύριε Ἐδμόνδε, φανταζόσουν λοιπὸν πῶς ἦμιον τόσο ζωὸ, ὥστε νὰ μὴν ἀντιλήφω τὴν ἀνανδρὴ προδοσία σου; Τὰ ξέρω ὅλα μέχρι τὸν τελευταῖον τοῦς λεπτομερειῶν... Καὶ γιὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, σοῦ λέω ὅτι ἡ γυναῖκα μου σ' ἐρωτεύθηκε ἀπὸ τὴν πρῶτὴ μέρα πού σ' ἔφερα καὶ περιδρόμασε στὸ σπίτι μου... Μετὰ τὸ γένμα — θηιάσαι, κύριε Ἐδμόνδε; — τραγοῦδησε ἕνα πεταχτὸ τραγουδάκι πού τελειῶν ἐτσι:

*Ἐχει ἡ Κλάρα μιὰ εἰτίσα...
Ποῦ τὴν ἔχει; Ποῦ τὴν ἔχει;
Ἄου καὶ ἡ Ἐλεντίσα.
Ποῦ τὴν ἔχει; Ποῦ τὴν ἔχει;
Ἄου κι' ἡ τρελλὴ Ζουζού...
Ποῦ τὴν ἔχει, ἀλήθεια; Ποῦ;*

Ο κ. ΕΑΜΟΝΔΟΣ. — Μὰ εἶνε σκάνδαλο... Σταματήστε τὴν προβολή! Σταματήστε τὸ γραμμοφῶνο!... Ἄν ὁ μακαρίτης δὲν σέβεται τὸν ἐαυτό του, ἄς σεβαστοῦμε ἐμεῖς τὸ μέρος πού βρισκόμαστε...

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΗ. — Καὶ τώρα σ' ἀφίνω γιὰ πάντα, ἀγαπητή μου Ἐδμόνδε... Μὰ πῶν φῶνο γιὰ τὸ μεγάλω ταξεῖδι μου, θὰ σοῦ πῶ τὸ ἔξῃς: Ἡ γυναῖκα σου, ναι, ἡ δική σου γυναῖκα, σ' ἀπατᾷ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, με τὸν λογιστὴ τοῦ μαγαζοῦ σου... Ἐπίσης ἡ μεγάλη σου κόρη δίνει κάθε βράδυ ραντεβὸ μ' ἕνα δεκανέα, ἡ δευτέρη τάχει ψησει με τὸ γεροντοπαλιήκαρο πού κάθεται στὸ πέμπτο πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ σου κι' ἡ τρίτη...

(*Μὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴ ὁ κ. Ἐδμόνδος ὀρμαίει, ξεσάχει τὸ πανί, συντρίβει τὸ μηχανήμα καὶ πέφτει κάτω ἀναίσθητος*).

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ὁ ἀμαξᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Β', ἀναποδογύρισε κάποτε τὸ ἀμάξι του, μέσα στὸ ὄτιο βρισκόταν κι' ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς.

Ὁ Φρειδερίκος, ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θεῶ του, ἄρχισε νὰ βρίζῃ τὸν ἀδέξιο ἀμαξᾶ του.

— Ἐ, καλὰ! τὸν δεικνυε τότε ἀντὸς ἀπαθεσταία. Μοῦ συνέβη ἕνα ἀτύχημα, δὲν λέω... Μήπως κι' ἐσεῖς δὲν ἐχάσατε διάφορες μάχες;

Ὅταν ὁ δοῦξ Ρισιέ ἀρχίσει νὰ βαρεῖται καμιὰ φιλενάδα του καὶ ἤθελε νὰ τὴν χαλάσῃ μαζὶ τῆς. τῆς ἔλεγε με ἕφος σοβαρὸ καὶ αἰσθηρὸ:

— Γνωρίζω τὰ πάντα, κυρία!... Ἡ φιλενάδα του τότε, χωρὶς νὰ ζητήσει ἄλλες ἐξηγήσεις, κατέβηκε τὸ κεφάλι τῆς καὶ... ἔφρενε.

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ. — Σωπάστε... Πρόκειται νὰ ἐκτελέσω τὶς τελευταῖες θελήσεις τοῦ μακαρίτη.

